

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

6. Quas formas debet, & potest habere corpus positum in diuersis locis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

non posset esse prius ibi, nisi per actionem reproductivam.

Confirmatur: quia illa duo ubi habent se, sicut calor, & frigus respectu sui subiecti: ergo ubi Dublinense deberet recipi in Ioanne habente ubi Romanum, & sic illud ubi Dublinense deberet esse Romæ.

Respondet Mastrus: quod illud ubi Dublinense produceretur in Ioanne, non Romæ, sed Dublinij existente, pro aliquo priori naturæ fundamentaliter.

Sed contra: quia quæro à quo habet Ioannes formaliter pro illo priori naturæ esse Dublinij fundamentaliter? non à seipso, quia Ioannes ex se est differens ut sit fundamentaliter in quocumque loco, in quo potest esse formaliter: non ab aliqua alia forma distincta, quia nulla potest assignari, & si assignaretur, frustra poneretur ubi sequens; nec esset ratio cur ab illa forma non esset formaliter Dublinij, & non tantum fundamentaliter: non etiam ab actione quia nullam admittit *Mastrus*, nisi adductivam, quæ non versatur circa Ioannem, nisi quatenus dat ipsi, ubi, & consequenter non versatur circa ipsum pro vilo priori instanti naturæ in quo antecedit ubi.

So. *Melius Respondetur* negando antecedens cum minori probationis pro secunda parte, & probatione eiusdem partis: nam cum ab ipso ubi habeat Ioannes formaliter esse Dublinij, non debet prius vlla ratio ne esse Dublinij quam habeat ipsum ubi.

Quæ responsio confirmatur, & simul impugnatur doctrina Coninchij: quando homo movet seipsum ab vno loco ad alium locum, non habet actionem substantialem, per quam producat suam substantiam, ut est evidens, sed tantum actionem adductivam, per quam producit ubi: Sed posset probari quod haberet actionem substantialem, & quod non sufficeret adductiva, si valeret obiecto Coninchij, aut si non sufficeret nostra responsio: ergo illa non valet, & hæc sufficit: probatur minor proponendo eandem obiectionem contra actionem, quæ Petrus ponit se naturaliter in alio loco: Vel per illam actionem producit ubi in seipso existente in loco priori, vel existente in loco nouo: non in loco priori, quia implicat ubi, quod ponitur in secundo loco, esse in primo loco, tam benequam implicat ubi Dublinense esse Romæ: non in seipso existente in secundo loco, quia sic prius esset in secundo loco, quam produceretur in ipso secundum ubi, quod æque absurdum est, ac quod prius existeret Dublinij quam haberet ubi Dublinense. Ecce argumentum Coninchij directe æque probare quod homo mouens se ab vno loco ad alium, moueat se per reproductivam, ac quod homo motus à Deo ab vno loco in alium per talem moueatur. Itaque quemadmodum potest quis se ab vno loco ad alium mouere per actionem adductivam seu productivam noui ubi solummodo: ita etiam potest Deus per talem actionem ponere illum in alio loco, relinquendo ipsum in priori.

Et Ad confirmationem respondeo negando consequentiam: imo si ubi Dublinense recipiatur in Ioanne, ut habente ubi Romanum, non expelleret ubi Romanum, & consequenter non haberent se sicut calor, & frigus contra suppositum antecedentis. Itaque illa duo ubi expellunt se formaliter ab eodem subiecto, quis in instanti, quo producit vnum, definit esse alterum: & verum est dicere quod iam non sit, & ante immediate fuit: & sicut quando vnus homo movet se ab vno loco ad alium, solum producit ubi nouum absque vlla alia actione, quæ produceret suam substantiam, licet illud nouum ubi non sit productum in ipso, ut existente sub priori ubi: non obstante quod illa duo ubi habeant se sicut calor, & frigus quantum ad expulsionem connaturalem sui inuicem ab eodem subiecto; ita etiam Deus potest ponere subiectum productum in hoc loco in alio loco absque vlla alia actione præter adductivam.

Et Dices tertio. Homo primo productus Romæ, & replicatus Corcagiz, quamvis non conferuaretur ubi Romanum, conferuaretur Corcagiz non solum quoad ubi, sed quoad substantiam: ergo signum est quod productus fuerit Corcagiz non solum actione adductiva, sed substantiali, quia alias non deberet conferuari substantialiter ibi,

nec consequenter vlla ratione, quia nisi conferuaretur substantia ipsius, non posset conferuari ubi ipsius, quod habet pro subiecto substantiam.

Respondeo negando consequentiam cum sua probatione, quia deberet conferuari ibi quoad substantiam, quandoquidem non desit, ut supponitur, actio conferuatiua ipsius, quæ independens est ab hoc & illo ubi, & potest cum quolibet ex ipsis coexistere, imo præsupponitur omni actiōi adductivæ, & omni ubi: quod si illa desisteret, periret res quoad substantiam, & quoad omnem locum, & ubi consequenter.

QVÆSTIO VI.

Quas formas debet, & potest habere corpus positum in diversis locis.

83 *Prima sententia* est, formas omnes absolutas, independentes à loco, eoque priores, quæ insunt corpori in vno loco, debere necessario ipsi inesse in quocumque loco ponatur, ita, ut oppositum nequeat fieri de potentia Dei absoluta: formas vero dependentes per se à loco non debere inesse corpori in omnibus locis, sed aliquas in vno, & alias in aliis locis. Hanc tenent *Scotists* communiter hic, & 4. d. 10. q. 1. in 13. ubi Doctor videtur idem sentire & in q. 4. n. 10. Hoc sequuntur *Walsg.* 3. p. diff. 189. c. 4. *Ruinus* hic q. 7.

Secunda sententia tenet formas absolutas omnes, quæ insunt in vno loco, debere inesse in quocumque commaturaliter loquendo, oppositum tamen posse contingere de potentia absoluta. Hanc tenet *Gabriel* 4.5. in cor. 5. motus & Hurtado hic, *Pesuntius* 3. par. questione 75. art. 5. diff. 3.

Tertia sententia est, posse naturaliter contingere ut aliquæ affectiones seu forme absolute sint in vno loco in corpore, quæ non sint in illo in alio loco. Ita *Alens.* 4. p. q. 44. *Occam.* 4. q. 4. *Maior.* d. 10. q. 4. *Auerfa* q. 27. sec. 7. *Arriaga* diff. 14. sec. 7. Et si queratur quam sint illa accidentia, aut forme absolute, quæ possunt naturaliter non replicari: respondent illa, quæ non sunt de complemento naturali corporis, nec proprietates physice eius. Ex his autem qui tenent hanc sententiam, aliqui, ut *Suarez* & *Auerfa* tenent posse corpus in diversis locis habere formas oppositas, ut calorem, & amorem in vno, & frigus ac odium in alio, quamvis eas non posset habere simul in vilo loco. Alij vero, ut *Arriaga*, negant formas absolutas, quæ sunt ita contrariæ, ut nequeant esse in eodem subiecto in eodem loco, posse esse in ipso in diversis locis simul.

CONCLUSIO.

84 *Non potest naturaliter contingere ut vlla forma absoluta sit in corpore in vno loco, quæ non sit in illo in quocumque alio loco.* Hæc est iuxta primam, & secundam sententiam contra tertiam.

Probat autem: quia ideo acquirit naturaliter corpus moveri ab vno loco ad alium locum absque eo, quod moueantur cum ipso omnia accidentia, quæ erant in priori loco, & ab ipso independentia quia & erant independentia à priori loco, & quia vnicbantur physice corpori tantquam subiecto: ergo quando corpus poneretur in pluribus locis, talia accidentia debent naturaliter ipsum comitari. Probatur consequentia à paritate rationis.

Confirmatur: quia non solum accidentia, quæ sunt de complemento naturali corporis, ipsum sequuntur à loco in locum, sed etiam quæ sunt ipsi violenta, ut calor est aquæ: ergo, quando corpus replicatur non solum debent in ipso replicari accidentia connaturalia, & quæ sunt de complemento ipsius, sed etiam alia quæcumque absolute, ac independentia à loco, etiam si non sint connaturalia, sed violenta.

65 *Obiicit* cum *Auerfa* aliquæ affectiones sunt, quæ ex natura sua dependent à circumstantia loci, & recipi vicinarum in loco, videlicet visio albedinis dependet ab obiecto albo posito in hoc loco, & non in alio, & calor dependet

Varietate
tenet

Naturaliter
loquendo
formæ ab-
solutæ ex-
istentes
in substantia
in vno
loco, de-
bent exister-
e in altero.

dependet ab igne applicato in hoc loco, & nō in alio: ergo tales affectiones nequeūt esse naturaliter in alio loco.

Confirmari potest: quia actus vitales non sequūtur corpus ab vno loco in alium locum propter dependentiam, quā habent ab obiecto posito in tali loco, & nō in alio: ergo non debent naturaliter replicari in aliis locis.

Respondeo distinguendo antecedens: quantum ad productionem, & conseruationem etiam, loquendo de actibus vitalibus, qui in esse, & cōseruari dependent à præsentia obiecti, concedo; quantum ad hoc, quod non possent esse in alio loco, modo tamen corpus permaneat in illo loco, vbi erat obiectum, à quo causabantur, & conseruabantur, nego antecedens, & consequentiā. Et sane mirum est adduci illud exemplum de calore ab *Auersa*: nam quemadmodum ille calor, licet dependeat in fieri ab obiecto applicato in tali loco, tamen conseruatur in aliis locis vel à subiecto vel ab aliis causis ex suppositione quod semel productus sit ita ex tali suppositione deberet connaturaliter conseruari in corpore replicato vel ab ipso met corpore, vel aliis causis à quibus conseruaretur, si corpus produceretur in aliis locis relicto priori in quo productus est in ipso calor.

Ad confirmationem nego consequentiā: ideo enim non comitatur corpus, quia in alio loco nō est causa conseruationis ipsius: at si maneat in priori loco est causa conseruationis ipsius, & consequenter poterit esse in aliis locis.

86 Obiicies secundo: Actiones sensuum exteriorum non possunt naturaliter exerceri, nisi circa obiectum præsens: nec obiectum aut ignis hic existens habet virtutem sine producendi aliquid in India, siue replicandi aliquid: ergo non potest fieri ut visio aut calor hic productus connaturaliter sit in India, quamuis idē ipsū corpus, in quo produceretur, & conseruaretur hic, esset replicatū in Indiis.

Confirmatur, quia si corpus Christi, dum esset in terris in statu suo naturali, calefieret à causa naturali, & existeret sacramentaliter in alio loco, non posset fieri naturaliter, quod calor in illo productus reperiretur in illo in Eucharistia, quia causa naturalis nihil potest producere in corpore Christi existente modo sacramentali.

Respondetur distinguendo antecedens quoad primā partē: nisi circa obiectum quod sit præsens alicubi corpori habenti istas actiones, concedo antecedens: quod sit præsens in omnibus locis, in quibus reperitur illud corpus, aut illæ actiones, nego antecedens, & consequentiā. Distinguo etiā idē antecedens pro secūda parte: nec obiectū nec ignis existēs hic habet virtutem productiua alicuius in India, directe & immediate, concedo: indirecte, & quasi secundario, quatenus scilicet producit illud hic in eodē subiecto, quod est etiam in India, nego antecedens: nā ex suppositione replicationis corporis, & quod obiectū aut ignis producat formā hic in illo subiecto, sequitur connaturaliter saltē, quod debeat replicari in India, quia vel illū ipsum vbi corporis in India replicatū facit etiā accidentia absoluta replicata, ut tenere debēt qui nō multiplicāt vbi in eodē subiecto, vel certe cōnaturaliter debetur replicatio per vbi distinctū accidentibus absolutis ex suppositione quod ponatur replicatio in eorū subiecto, sicut datur connaturalis vis motiua respectu accidentium absolutorum illi, cui datur vis motiua respectu subiecti eorum.

Quod si queratur, à qua causa produceretur vbi replicationum, quo replicaretur calor hic productus ab igne hic existente, in India, vbi idem subiectum reperiretur:

Mastrius respondet virtutem productiua ipsius vbi, non posse tribui igni, quia virtus ignis hic existens non potest se extendere ad producendum immediate aliquid in India: vnde tenet illud vbi debere produci à solo Deo immediate, qui ea voluntate qua decreuit ponere corpus in duobus locis, decreuit etiam replicare cum ipso omnia accidentia absoluta, quæ adueniunt ipsi, in quocumque loco adueniunt ipsi.

Eo certe fateor, difficile esse adscribere igni hic existenti productionem immediatam vbi Indici, quod ibi tantum producit, atque adeo recurrendum esse ad Dominum Deum: sed non video tamen quomodo possit Dominus Deus simpliciter obligari ad illud producendum

etiā ex suppositione replicationis ac productionis forme hic productæ: quandoquidem enim actiones sunt realiter distinctæ, & separabiles à se inuicem, non videtur quod possit Deus ex suppositione vnius obligari necessario ad positionem alterius: Sed actio, quæ replicatur corpus, & actio qua producit hic calor, & actio, qua producit vbi Indicū istius caloris, sunt actiones realiter distinctæ, potest enim corpus replicari absque eo quod producat calor hic, & potest replicari calor in Indiis absque eo quod producat hic ab igne, & potest esse actio productiua ipsius hic absque eo quod replicetur in Indiis: ergo Deus nō potest obligari ad producendum vbi Indicū quamuis replicauerit corpus in Indiis, & productus sit in ipso calor hic. Quod si ad replicationē corporis, & productionem caloris in ipso hic necessario deberet produci vbi Indicū, sic ut de potentia absoluta non posset nō produci, deberet tū vbi Indicū produci per resultantiā, & non per actionē ad se immediate terminatā, sicut discurremus de relationibus intrinsicis aduenientibus; hoc autē aliunde esset inconueniens, quandoquidem directe per actionem ad se immediate terminatam posset produci; quod non debet dici de formis producibilibus per resultantiā. Itaque supposito quod vbi Indicū producat à solo Deo, existimo Deū posse absolute illud non producere, non obstante replicatione corporis, ac productione caloris in ipso; & hoc ipsum est fundamentum satis bonum pro conclusione sequenti.

88 Obiicies tertio: Si corpus replicaretur hic, vbi adesset ignis, & in Indiis, vbi adesset nix, deberet necessario naturaliter loquendo habere calorem hic causatū ab igne, & frigus ibi causatū à niue. Probat sequela: quia ignis hic esset causatiua caloris naturaliter, & nullū haberet impedimentum, & similiter nix in Indiis est naturaliter causatiua frigoris, nec habet impedimentum: nec enim credibile est in casu tali ignē impediri à niue, aut niuem ab igne: ergo etiam connaturaliter loquendo non deberent qualitates absolute replicari cum corpore.

Respondeo iuxta secundam propositionem *Doctōris in 4. dist. 10. quæst. 2. n. 13.* eodē modo posse diuersa agentia agere in corpus applicatum ipsis in duobus locis, ac si applicarentur ipsi in eodē loco; vnde sicut si ignis & nix applicarentur corpori in eodē loco, non possent ipsū frigefacere & calefacere in gradibus, in quibus calor & frigus sunt cōpossibiles naturaliter, sic nec si applicaretur ipsi in diuersis locis; vnde in forma, nego sequela cū sua probatione: nam illud ipsum impedimentum quod haberet ignis & nix, si applicarentur in vno loco, haberent, quando applicarentur in diuersis locis: nec in hoc est vlla difficultas; nam distantia ipsorum ad hoc nihil facit; cum non debeant impedire se agendo in se inuicem, sed impediant se præcile propter incompatibilitatem, quam habent effectus eorum; ex hac enim oritur quod vterque non possit agere ad illos effectus, sed vel fortius agens producat suum effectum, & alterum nihil producat, impeditum ab effectu alterius; vel vtrumque producat aliquem effectum medium, ad quem vtrumque concurrere potest; vel si vtrumque sit æqualis virtutis, neutrum aget, vel non aget nisi illud quod determinabitur à Deo.

89 Obiicies quarto: Petrus positus Romæ deberet connaturaliter videre obiecta sibi ibi proposita, & existens in Hibernia deberet connaturaliter videre obiecta proposita in Hibernia: sed hoc non posset facere, si vtroque haberet visiones habitas in vtroque loco: ergo non deberet illas habere.

Respondeo iuxta tertiam propositionem Scoti, nempe quod corpus positum in diuersis locis non haberet maiorem actiuitatem circa obiecta sibi applicata in illis, quam haberet, si applicarentur in eodem loco, quia diuersitas loci non auget virtutem ipsius.

Respondeo, inquam, iuxta hoc, distinguendo minorem: si deberet connaturaliter illa videre, casu quo applicarentur in eodem loco, transeat; sed nego minorem: si non deberet, nego maiorem.

Si queratur autem, quanam videretur? Respondeo, illa ad quæ determinaret Deus, aut quæ essent fortius motiua.

CONCLUSIO II.

Potest nō replicari accidens absolutum in corpore replicato.

90 De potentia Dei absoluta fieri potest ut replicato corpore nō replicetur accidens absolutum in illo subiecto. Hæc est iuxta secundam, & tertiam sententiam contra primam: & quamvis Doctor dicat absolute, debere replicari accidens quodcumque absolutum replicato corpore, & securam alias contradictionem, hoc tamen debet intelligi in ordine ad potentiam naturalem, & ordinariam, sicut intelligitur id, quod dicit Philosophus, nempe quod si contraria possent esse simul in eodem subiecto, etiam contradictoria possent esse simul.

Probatur conclusio quia non debent accidentia absoluta replicari necessario, nec ex eo quod coniungatur physice cum subiecto replicato, nec ex eo quod sint independentia à loco, ac ipso priora, nec ex utroque capite simul, nec vlla alia ratio necessaria connexionis asserri potest in ordine ad potentiam extraordinariam Dei: ergo non debent sic necessario replicari. Probatur antecedens quoad primam partem: quia secundum aduersarios nō replicatur vbi, nec aliquod accidens dependens à loco, & tamen subiectantur physice in corpore replicato: ergo coniunctio illa physica non infert necessario replicationem. Probatur antecedens quoad secundam partem, quia independentia à loco, & prioritas respectu ipsius, non facit aliud, quam quod posset replicari, licet accidens dependens à loco non posset replicari; sed ex hoc non sequitur quod debeat necessario replicari, cur enim id sequeretur aut cur necessarium est, ut accidens independentens à loco debeat replicari replicato subiecto, quantum ad potentiam absolutam? Probatur antecedens quoad tertiam partem, quia si nec coniunctio physica secundum se, nec independentia à loco secundum se infert necessario illam replicationem, non est vlla ratio cur vtrumque simul inferat illam.

91 Probatur secundo idem antecedens, & ipsa etiam conclusio directe, de facto naturaliter loquendo, aliquid absolutum, & prius loco ac independentens ab illo coniungitur, & vnitur physice ac intime cū alio absoluto, nec tamen reperitur vbi, quicquid reperitur illud aliud absolutum: ergo licet ex duobus absolutis vnum ponatur in alio loco, manendo in priori, non est necesse, ut aliud absolutum, quamvis coniungatur physice cum ipso, & sit prius loco, ponatur in illo alio loco. Probatur antecedens: quia caput vnitur physice animæ rationali, & est quid absolutum ac prius loco, & tamen non ponitur vbi, quicquid ponitur anima, nec enim ponitur in loco pedis, ut etiam reperitur anima. Nec valet dicere quod anima sit illimitata, atque adeo quod possit poni in diuersis locis simul, in quibus nequeat vlla pars corporis poni simul. Non inquam, valet hoc, tum quia quemadmodum anima habet hanc illimitationem naturaliter, ita etiam quæcumque alia forma absoluta potest habere talē illimitationem in ordine ad potentiam supernaturalem; tum etiam quia vis huius argumenti, solum consistit in hoc, quod non repugnet replicari vnum ex absolutis coniunctis, quin replicetur alterum, id quod euidenter ostendit hoc exemplum de anima, vnde cumque proueniat, quod id competat animæ. Nec etiam valet dicere, quod non sit quidem necesse ut replicata forma replicetur subiectum formæ, sed quod sit necesse, ut replicato subiecto replicetur forma: nam est eadem ratio de utroque, nec vnquam poterit dari disparitas vlla sufficiens.

92 Confirmatur hoc: quia non ratione formæ, ut sic, oritur ut replicato subiecto replicari debeat, quandoquidem secundum aduersarios aliqua formæ non replicentur, verbi gratia illæ, quæ dependent à loco: nec etiam oritur ex ratione formæ talis, verbi gratia absolutæ, quia non potest ostendi cur ex ratione absolutionis, ut ita loquar, oriatur quod necessario debeat replicari replicato subiecto, licet ex illa oriatur, quod possit replicari.

Arriaga confirmat hanc conclusionem exemplo intellectus, quæ est in capite cū anima, non vero in pede: sed aduersarij id negant, nec probatur ab Arriaga, aut

ab vilo probari potest.

Melius exemplum potest asserri de humanitate Christi, quæ est intime coniuncta Verbo, & in ipso subsistens, quæ tamen non reperitur vbi, quicquid reperitur ipsum Verbum: ergo non est necessarium, ut vbi, quicquid reperitur subiectum reperitur ipsa forma etiam absoluta: & consequenter quamvis replicetur subiectum, non debet necessario replicari forma absoluta in ipso subiecto.

93 Probatur tertio conclusio: quia nō potest assignari vlla implicancia in eo, quod nō replicetur forma absoluta replicato subiecto: ergo dicendum est, quod de potentia absoluta possit non replicari, licet replicetur subiectum: antecedens probatur ex solutione obiectionum.

Probatur quarto, ex dictis supra n. 84. Calor productus hic in corpore hic, & in Indiis posito nō replicatur alibi: vbi nouo Indico in ipso producto, quod vbi à solo Deo est producibile: sed Deus non tenetur necessario illud producere: ergo potest calor non replicari. Probatur minor: quia actio, qua produceretur, distinguitur realiter ab omnibus aliis actionibus, quæ ibi reperiuntur: ergo non obstantibus illis Deus potest non habere illā actionem, videtur enim necessarium, quod Deus possit abstinere à quacumque actione realiter distincta ab alia actione, non obstante, quod sit altera actio.

94 Obicitur primo autoritatē Scoti in 4. d. 20. q. 2. m. 13. vbi proponit tres propositiones ad soluendas implicancias, quæ proponi possent contra replicationem corporis circumscriptionum: quarum propositionum prima est, quod quæcumque sunt priora vbi, vniuersimodum in corpore habenti diuersa vbi: ergo debent accidentia absoluta replicari, si replicetur subiectum eorum.

Respondeo, Scotum non velle, quod illa absoluta debeant ita necessario inesse subiecto suo vbi, quicquid ponitur, quin oppositum fieri possit de potentia absoluta: sed tantum quod naturaliter loquendo, deberent accidentia illa subiectum comitari, ac replicari cum illo. Hæc explicatio patet, tum quia ipsa verba nihil aliud præ se ferunt: tum quia ratio Scoti, qua probat illam propositionem, nihil aliud concludit: propositiones autem ac conclusiones Doctorum non debent extendi ad aliquid, nisi ad quod se extendit probatio & fundamentum, quo vtuntur. Quod ratio vero eius nihil aliud cōcludat, patet quia hæc est ipsius ratio: Prius naturaliter nō variatur propter variationem posterioris: hoc est dicere, ex eo, quod adueniant plures formæ subiecto, quæ sunt posteriores aliis formis, in ipso existentibus, non debet subiectum variari quoad illas formas priores, sed quoad illas, non obstantibus formis posterioribus, vniuersimodum se habere potest. Sed hæc probatio imprimis nō dicit quin possint variari formæ priores, sed solum, quod non variantur, aut quod non debeant variari. Deinde non dicit, quod non possit esse variatio in subiecto quoad formas absolutas, sed quod illa variatio nō oriatur necessario ex vi varietatis, quæ est in formis posterioribus: quod verū est, quia sine dubio possunt formæ absolute manere eodē modo in subiecto aduenientibus pluribus respectibus posterioribus: vnde si fiat variatio quoad formas absolutas, nō oritur præcise ex variis vbi, sed ex alio capite: ergo hæc probatio nō cōcludit nō posse fieri variationem quoad formas absolutas, quando fit variatio quoad formas respectivas posteriores.

95 Obicitur secundo Doctori in eadē distinctione q. 4. n. 10. vbi expresse habet, quod necesse sit easdē proprietates & partes inesse corpori in diuersis locis: ergo nō potest fieri quod habeat aliquod accidens absolutum in vno loco, quin habeat illud in quocumque alio loco existit.

Respondeo imprimis, illud necesse posse optime intelligi, ut ante dixi, de necessitate quoad potentiam ordinariam & connaturalem: hoc autem non esse contra nos.

Respondeo secundo, Scotum solum velle, quod necesse sit ut eadē proprietates absolute sint in subiecto in omnibus locis, si non fiat alia variatio circa ipsi, quæ quod sit in pluribus locis: at si aliquid aliud fiat circa subiectum & proprietates illas, illud non erit necesse, nec vult Scotus quod sit in tali casu necesse. Hæc etiā expositio patet ex ratione.

ratione, quam affert Scotus, quæ est hæc: Nullum absolute definit esse in aliquo adueniente sibi præcise, nouo respectu extrinsecus adueniente. Ex hac ratione nihil aliud sequitur, ut patet ex terminis, quam quod ex vi præcise plurium ubi, non debeat definere aliqua forma absoluta, & consequenter, quod nisi aliquid aliud fiat circa subiectum, & formas suas absolutas, præter hoc quod datur in subiecto plura ubi, quod illa forma absoluta dentur in subiecto plura ubi, quod illa forma absoluta necessario debeant inesse ipsi in omnibus locis, in quibus ponitur: non vero consequenter quod ex aliis capitibus non possit oriri, ut non haberet easdem formas absolutas in omnibus illis locis, si alia capita possint afferri, ex quibus id oriri possit; sed possunt afferri alia capita: nam ex eo, quod Deus nolle producere ubi replicatum in aliqua forma absoluta, illa forma tum non replicaretur, & consequenter non esset replicatum cum suo subiecto: ergo ex hoc loco Scoti nihil concluditur contra nostram conclusionem, quod sane mihi videtur euidens.

96. *Obijciens tertio:* sequeretur contradictoria verificari de eodem. Si enim paries in hoc loco afficitur albedine, & in alio loco non afficitur albedine, absolute & simpliciter potest dici, quod sit album, & non album.

Respondeo negando sequelem; nam si subiectum habeat formam in vno loco, quamuis non habeat illam in alio loco, absolute, & simpliciter debet dici de ipso quod habeat illam formam, & non potest dici de ipso absolute & simpliciter, quod non habeat illam, quamuis possit dici de ipso, quod non habeat illam in tali loco. Habere autem formam absolute, & simpliciter, & non habere ipsam in aliquo particulari loco, non est contradictio; nec habere ipsam in vno loco, & non habere ipsam in alio loco.

Confirmatur hoc primo ad hominem, quia aduersarij concedunt corpus in vno loco habere ubi, quod non habet in alio, nec tamen, admittunt inde sequi contradictionem: ergo habere formam in vno loco, & non habere ipsam in alio loco, non est contradictio.

Confirmatur secundo: anima est in vno loco unita capiti & in alio loco cum negatione unionis ad caput, nec inde sequitur vlla contradictio; & similiter humanitas est in vno loco unita Verbo, & in alio loco non unita absque contradictione: ergo potest subiectum esse unitum formæ in vno loco, & in alio loco non esse unitum ipsi absque contradictione.

97. *Dices cū Mastrio,* non esse contradictionem, quod anima sit unita capiti in vno loco, & non unita in alio, non quidem propter diuersitatem locorum, sed propter diuersas uniones, quas habet ad diuersas partes corporis. Deinde non est contradictio, quod humanitas sit unita Verbo in vno loco, & non in alio, quia non unitur Verbo nisi inadæquate, propter illimitationem subiecti, sicut nec caput unitur animæ nisi inadæquate propter illimitationem animæ: sed forma unitur subiecto adæquate, & sic debet esse in ipso ubicumque.

Corra primū ex his de anima: anima quia potest habere diuersas uniones ad diuersas partes, potest etiā ratione istarum diuersarū unionum accidere ut aliquid sit coniunctū cū illa, ut subest vni unioni, quod non est coniunctū cū illa, ut subest alteri unioni: ergo si corpus potest habere diuersas præsentias locales ad diuersa loca, poterit ratione istarum diuersarū præsentiarum habere aliud coniunctū secum, ut subest vni præsentia, quod non est coniunctum cum ipso, ut subest alteri præsentia, à paritate rationis. Deinde falsū est quod diuersitas unionum animæ sit ratio præcisa, cur habeat coniunctionem cum capite, & negationem coniunctionis cū capite: nam si omnes partes corporis ponerentur in eodē loco, haberet illas diuersas uniones, & tamen non esset verū de illo dicere, quod haberet vllibi negationem coniunctionis cū capite: unde ut habeat hanc negationem, necessario requiritur, quod sit in diuersis locis, & hoc sufficit ad hoc, ut absque contradictione possit habere coniunctionem in vno loco, & negationem coniunctionis in altero loco, quamuis non haberet diuersas uniones ad diuersa sub-

iecta: quod probō euidenter alio exemplo de Angelo: Angelus potest esse intime præsens penetratine cum corpore Petri in loco Petri, & simul existere in alio loco absque illa præsentia intima ad Petrum, & hoc præcise ex eo, quod habeat diuersas præsentias locales, seu vnam præsentiam æquivalentem diuersis: ergo diuersitas præsentia localis præcise sufficit, ut subiectum habeat formam, ut sub vna præsentia existit, & negationem eius ut existit sub altera præsentia.

98. *Contra secundum* de Verbo & humanitate: Ideo humanitas non dicitur vni Verbo adæquate, sed inadæquate, quia non sic unitur ipsi, ut debeat esse ubicumque sit Verbum; sed si subiectum replicaretur absque replicatione formæ, etiam dici posset de forma, quod non unitur subiecto illi adæquate: ergo falsum supponit *Mastrius*, quod forma unitur subiecto adæquate sic, ut non posset inadæquate vni ipsi.

Confirmatur: quemadmodum Verbum est quid illimitatum, quoad locum naturaliter, ita corpus quod ponitur supernaturaliter in pluribus locis, esset quid illimitatum quoad locum, non tamen naturaliter, sed supernaturaliter: ergo quemadmodum ex illimitatione Verbi potest etiā fieri, quod humanitas non unitur ipsi adæquate, potest etiā fieri, quod accidens non unitur subiecto existenti in diuersis locis, nisi inadæquate; & hoc supposito posset forma esse coniuncta cum ipso, ut in vno loco, quin coniungeretur cum ipso, ut in alio loco: quemadmodum humanitas coniungitur cum Verbo, ut in vno loco, quin coniungatur ipsi ut existenti in alio loco.

99. *O' i ctes quarto:* non alia ratione anima Christi ponitur sub speciebus Eucharisticis cōcomitanter & ceteræ affectiones Christi, quā quod habeat naturalem connexionem, & unionem cū corpore, quod per se ponitur sub illis speciebus: ergo non potest poni subiectum unitum cum forma absoluta, vllibi absque illa forma absoluta.

Respondeo distinguendo antecedens: non alia ratione, quam quod habeat naturalem connexionem, & unionem præcise, nego antecedens; & sane alias caput deberet poni ubicumque ponitur anima, quia habet naturalem connexionem, & unionem cū anima, non minus quam anima cum illo: non alia ratione quā quod habeat illā naturalem connexionem, ac unionem, & quod præterea connaturalius est ut ubicumque ponitur subiectum ibi ponatur quicquid spectat ad complementum ipsius, nec sit vlla ratio, cur separaretur etiam loco corpus Christi ab anima ipsius & aliis affectionibus absolutis, concedo antecedens, & nego consequentiam.

100. *Dices actio,* quia ponitur corpus Christi sub speciebus, est extraordinaria: ergo non deberet obseruare modū connaturalem rerum, sed tantum modum simpliciter necessarium: & consequenter, si non separat corpus, quod per se respicit, ab anima quam non respicit, nisi secundario, signū est, quod non possit ab anima separari corpus.

Respondeo distinguendo consequens primum: non deberet sic, quin bene posset aliter fieri connaturaliter loquendo, nego consequentiam primam & secundam. Itaque, quemadmodum actio, qua Deus resuscitaret mortuum, licet sit supernaturaliter, potest tamen terminari ad mortuum cum iisdem accidentibus, quæ connaturaliter petit, aut sine illis, prout placet resuscitanti: ita actio qua ponitur corpus Christi sub speciebus, licet sit supernaturalis, potest tamen ponere corpus sub illis, vel cum anima, prout exigit connaturaliter, vel sine anima, prout placet Deo; & connaturalius est, ut primo modo ponat illud, quam secundo modo; & ex hoc connaturali modo colligit Concilium Tridentinum, quod de facto ita fiat: non ex eo, quod aliter fieri non posset.

Dices, proprietates inseparabiles concomitantur corpus necessario ita, ut non possit vllibi reperiri absque illis: sed huius ratio est, quia sunt absoluta, & priora loco, ac ab ipso independentia: ergo quæcumque accidentia absoluta sic priora ac independentia, debent necessario concomitari corpus.

Respondeo negando minorem: sed ratio est quia supponuntur absolute inseparabiles ac identificatæ consequenter

subiecto: non autem essent tales, si poneretur subiectum absque illis; unde si non concomitantur necessario corpus, sequeretur contradictio, quod scilicet essent, & non essent separabiles; qualis contradictio non sequitur ex eo, quod accidentia absoluta separabilia non concomitantur ipsum.

101 *Ex hac conclusione* sequitur vel à pari, vel à fortiori, quod accidentia respectiva & dependentia à loco non debeant replicari cum corpore, quod communius docent Doctores, & videtur asserere Doctor supra in prima propositione sua: si enim non debent replicari formæ absolute, quæ non dependent à loco, cur deberent replicari relative à loco dependentes? Quod si tamē necessario deberent replicari formæ absolute propter necessariam connexionem cum subiecto; & quia alias sequeretur, quod subiectum haberet & non haberet illas; profecto, ego consequenter tenerem formas, etiam respectivas dependentes à loco debere replicari, quia & æque videntur physice subiecto, & æque sequeretur contradictio illa, si non replicarentur. Nec refert, quod dependeat à loco determinato; nam dependentia illa non debet esse talis, ut non possint esse in alio loco; sed ut non determinent subiectum nisi in ordine ad illum locum; & licet sint in alio loco, non tamen faciunt subiectum præsens in illo alio loco, à quo dicuntur dependere: hoc tantum credo voluisse Scotum. Unde licet respectus sessionis, à quo corpus hic positum habet sedere, poneretur simul cum eodem corpore in Indiis, non faceret illud corpus sedere in Indiis, & consequenter posset corpus illud non obstante illo respectu stare in Indiis: sicut enim si poneretur intellectio obiecti hic existentis in India, faceret intellectum intelligentem hoc obiectum, & non aliquod obiectum Indicum, quia ex natura sua determinatur ad hoc obiectum; ita sessio, quæ corpus sedet hic, posita in Indiis, faceret corpus sedere hic & non in Indiis, quia ex natura sua ad hoc determinatur. De facto autem, quandoquidem non sit necessarium replicare formam replicato subiecto, melius est dicere, quod illi respectus non replicentur, quia frustra ponerentur in illis locis, in quibus non haberent aliquem effectum magis quam si non ponerentur in illis.

CONCLUSIO III.

102 *Corpus positum in diversis locis non potest habere formas repugnantes in eodem loco, ut v.g. amorem & odium, calorem & frigus in gradibus incompatibilibus. Hæc est communior cum Scotis, quos novissime sequitur Ariana contra Suarezium & Auerisam.*

*Probat*ur: quia formæ impossibiles in eodem loco inferunt absolutam negationem, altera alterius; unde ex eo quod dicatur absolute, & simpliciter de aliquo subiecto quod amet, debet dici de ipso absolute & simpliciter, quod non prosequatur odio; & ex eo quod absolute dicatur de aliquo, quod sit calidum ut octo, debet dici de ipso, quod non sit frigidum ut octo, spectata potentia naturali: quia alias non essent incompatibiles: sed si ex huiusmodi formis una esset in subiecto in vno loco, & altera in altero, non inferret una negationem alterius simpliciter loquendo, quod enim habet odium in vno loco, licet in cæteris illud non habeat, non potest dici de eo simpliciter, & absolute, quod non habeat odium, ut patet: quia ut diceretur simpliciter non habere odium, deberet nullibi habere illud: & idē est de amore, & frigore ac calore: ergo non potest fieri, ut corpus replicatum in duobus locis habeat odium in vno, & amorem in alio.

Confirmatur: non potest de subiecto aliquo dici absolute, & simpliciter, quod amet & odio habeat, alias non essent formæ incompatibiles: sed si in vno loco haberet amorem, & in alio odium, absolute & simpliciter posset vtrumque de ipso dici, sicut potest absolute dici de ipso replicato in duobus locis, quod sit in illis duobus locis, & sicut potest dici de ipso absolute, quod habeat odium, si odium solus haberet: ergo nequit habere in diversis locis.

*Probat*ur secundo: contrarietas, quam habent amor, & odium, oritur, vel ex natura sua formali respectu ad eundem subiectum, vel ex limitatione & incapacitate subie-

cti, quod non habet virtutem sufficientem ad illa simul recipienda; & non oritur ex ratione loci, unde potest intelligi absque ordine ad locum, sed in diversis locis retinent naturam suam; & subiectum ex eo, quod ponatur in diversis locis, non redditur maioris capacitatis, quam esset in vno loco, ut manifestum est: ergo illæ formæ erunt sibi contrariæ respectu eiusdem subiecti, quamvis ponatur in diversis locis, non minus quam essent, si poneretur in vno tantum loco.

Confirmatur: quia si possent huiusmodi formæ contrariæ esse simul de potentia illa in subiecto replicato, posset vnus & idem homo damnari ac pati omnia tormenta infernalium, & committere omnia peccata mortalia, ac rursus beari ac frui omnibus consolationibus celestibus, & exercere omnes actus virtutum: quod videtur valde ridiculum & intelligibile: & si ita fieret, quæro quid potius deberet optare secundum affectum commodi, an carere vtroque statu, vel vtrumque possidere, & magisne displiceret cruciatus Inferni quam gaudium paradisi placeret.

104 *Obijciens primo*: Potest quis diversis temporibus odio habere, & amare idem obiectum: ergo & diversis locis.

Respondeo, negando consequentiam: quia diversa tempora non sunt simul, & sic non est contradictio, quod subiectum in illis afficiatur formis incompatibilibus: diversa vero loca, in quibus replicaretur corpus, essent simul, & sic contractio verificaretur, si in illis afficeretur formis incompatibilibus.

Obijciens secundo: oppositio contradictoria est magis, quam contrarietas: sed diversitas loci sufficit ut eidem subiecto posito possint competere contradictoria: ergo sufficiet etiam ut formæ contrariæ possint ipsi competere. Probat minor: quia ex conclusione precedenti potest subiectum habere calorem hic, & negationem caloris in alio loco: sed calor, & negatio caloris sunt contradictoria: ergo diversitas loci sufficit, ut contradictoria possint competere eidem subiecto.

Confirmatur: quia quidquid saluat contradictionem simpliciter quando poneretur forma hic, & negatio formæ in alio loco, saluat etiam contradictionem simpliciter quando poneretur vnum contrarium hic, & alterum alibi in eodem subiecto; ergo si primum potest fieri, potest esse secundum.

Respondeo negando minorem, & distinguendo minorem probationis: calor & negatio absolute caloris, secundum quam scilicet diceretur absolute de subiecto, non habet calorem, concedo minorem; calor & negatio caloris non simpliciter, sed respectu ad aliquod aliud v.g. ad locum hunc vel illum, nego minorem. Itaque quemadmodum non est contradictio, quod anima sit unita capiti simpliciter, & non sit unita ipsi propterea in pede, ita non est contradictio, quod corpus sit calidum simpliciter in summo, & non calidum ut in hoc vel illo loco.

Ad confirmationem, nego antecedens, quia saluatur contradictio posito calore in subiecto hic & non ibi, quia ex eo, quod non sit ibi non sequitur simpliciter, & absolute, quod non sit in subiecto: sed si poneretur amor & odium in diversis locis, sequeretur simpliciter, quod esset amans, & odio habens, atque non amans. unde non saluaretur contradictio.

105 *Obijciens tertio*: nihil impedit positionem formæ compatibilis subiecto in ipso, nisi forma opposita, nec aliqua dispositio requiritur ex parte subiecti quam negatio formæ opposita; ergo si Petrus Romæ habet negationem amoris, poterit habere Romæ odium oppositum.

Respondeo, concedendo antecedens pro prima parte, & distinguendo ipsum pro secunda: quæ negatio absoluta, concedo: quam negatio secundum quid seu in ordine ad aliquid particulare, nego antecedens, & nego consequentiam: quia licet Petrus Romæ non habeat odium, non inde sequitur quin absolute, & simpliciter habeat odium, nec consequenter sequitur, quod habeat absolutam negationem odij, secundum quam diceretur de ipso absolute, & simpliciter, non habet odium: talis autem negatio requiritur in ipso, ut possit habere amorē obiecti odio habiti.

Obijciens

Corpus
habere
ad potest
formas
repugnantes
in
diversis
locis.

Obiicies quarto: non sequeretur contradictio in illo casu, quia non competere ipsi formæ contrariæ secundum eundem locum, sed secundum diuersa.

Respondeo negando sequelam, quia illud idem, secundum quod contradictoria nequeunt eidem conuenire, est idem subiecti, & non idem loci: in casu autem nostro esset idem subiectum, & diuersitas loci nihil facit ad rem.

DISPUTATIO XVI.

DE VACUO.

UPERIORI disputatione ostensum est quomodo corpora replere possint loca, nunc agendum est de Vacuo, quod inuoluit quid oppositum huic repletioni.

QVÆSTIO I.

Quid sit, & an dari possit Vacuum.

Quid vacuum in terminatum. **D**Vplex communiter assignari solet vacuum: vnum improprie dictum, quod interminatum vocant, & est spatium imaginariū, non cōtēntum intra aliquod corpus vel superficiē corporis, in quo tamen posset produci corpus, & tale vacuum est, quod imaginamur esse extra totum vniuersum. Alterum est vacuum propriē dictū, de quo hic principaliter agimus, quod vocatur terminatū, & describitur esse locus seu superficies non repleta corpore quantitativo, apta tamen repleti, & tale esset in schola, si parietes eius distarent à se inuicem sicut modo, nec aer aut aliud aliquod corpus esset intra illas, & intra concauum lunæ, si omnia inferiora corpora distruerentur aut annihilarentur. Dixi autem corpore quantitativo, quia si in huiusmodi spatio essent substantiæ spirituales, aut corpora non quantitativa, adhuc esset vacuum, propterea hic agitur de vacuo; & si esset plenum quantitate absque vlla substantia, non esset vacuum: unde superficies continens species Eucharisticas non est vacua, quamvis non contineat intra se substantiam quantitativē extensam.

Quid terminatum.

2 Per hoc patet ad primam partem quæstionis, in qua nulla est controuersia vilius momenti. In secunda vero parte varij sunt Auctores.

Prima sententia est, nec naturaliter, nec supernaturaliter posse dari vacuum huiusmodi terminatum. Ita *Vulpes 1. part. disp. 18. art. 3. num. 6. post Bannem ibidem quæst. 8. art. 2.*

Secunda sententia est non posse Vacuum dari vlla virtute creata, posse tamen Diuina & extraordinaria. Hanc tenent *Combric. Complutenjes, Ruinus & Fuentes, Arriaga, & alij* hic.

Tertia sententia est, non solum Diuina virtute, sed etiā creata posse dari vacuum, si considerentur creaturæ secundum vires suas, & non vt substant Diuino decreto ac prouidentia ordinanti de facto, vt non detur vacuum, quamuis, vt subsunt tali decreto, non possint procurare vacuum.

CONCLUSIO I.

Potest dari vacuum in terminatum.

3 *Potest supernaturaliter dari vacuum.* Hæc est communissima cum *Doctore in 4. dist. 43. q. 5. & quodl. 11. art. 2.* contra primam sententiam, quam miror *Vulpem* tenere.

Confirmatur manifeste: nihil impedit, quo minus Deus omnes Creaturas sublunares annihilaret & conseruaret Cælis, propterea de facto sunt: nec enim conseruatio Calorum habet vllam dependentiam à conseruatione sublunarium, vt manifestum est: sed in tali casu daretur vacuum intra concauum Lunæ: ergo potest dari vacuum supernaturaliter.

Confirmatur: quia nulla potest assignari implicantia in hoc, quod Deus, vel annihilaret, vel expelleret totum aërem in schola contentum, non permittendo aliud corpus succedere ipsi: sed tum daretur vacuum: ergo potest dari vacuum.

Confirmatur secundo, quia difficile est ostendere rationem à priori, cur naturaliter non possit dari vacuum, nec est adeo euidenter certum, quin de facto detur in Cælis, vt de eo aliqui non dubitauerunt: ergo non est negandum Diuinæ omnipotentiae.

4 *Obiicies primo,* corpus locatum, & repletium loci est, quod facit formaliter latera corporis continentis distare: ergo nequeunt esse distantia absque corpore replente, & consequenter nequit dari vacuum, quia deberet esse superficies habens latera distantia. Probatur prima consequentia: quia effectus formalis nequit suppleri à Deo: ergo nequit Deus facere vt distent latera continentia, absque corpore replente.

Respondeo negando antecedens, ipsamet enim distantia est, quæ formaliter facit latera illa distare, & corpus replens solum effectiue facit illa distare, vel quatenus producit illam distantiam, vel quatenus dat occasionem, vt aliud agens illam producat: quod si etiam formaliter hoc faceret, non nisi per modum effectus secundarij: effectus autem formalis secundarius potest produci absque causa, cuius est effectus, vt patet in nigredine, quæ potest expelli absque albedine, quia albedo non expellit illam formaliter, nisi per modum effectus secundarij.

5 *Obiicies secundo:* vacuum est contra ordinem vniuersi, qui est representatio Diuinæ bonitatis, & sapientiae Diuinæ: ergo est quid inordinatum, ac contra representationem diuinæ bonitatis, ac Diuinam artem; ergo nequit à Deo causari.

Respondeo distinguendo antecedens: contra ordinem de facto statutum, transeat: contra ordinem omnem possibilem, quem posset habere, nego antecedens, & similiter distinguo consequens: quid inordinatum, hoc est contra ordinem de facto institutum, concedo: inordinatum, id est contra ordinem aliū possibilem, nego consequentiam quoad primam partem: distinguo etiam idem consequens quoad secundam partem: contra illam representationem diuinæ bonitatis, quæ de facto est, concedo: contra omnem representationem eius, nego consequentiam pro illa parte, & absolute nego secundam consequentiam.

6 *Obiicies tertio:* ex discontinuatione partium hominis destruitur homo: ergo ex discontinuatione partium vniuersi destruitur vniuersum: sed discontinuantur partes eius, si daretur vacuum: ergo nequit dari vacuum remanente vniuerso.

Respondeo primo distinguendo vltimum consequens: remanente vniuerso secundum esse totale quale de facto habet, transeat: secundum partes eius, nego consequentiam. Sicut enim ex discontinuatione partium hominis, licet destruat homo, non tamen destruantur partes eius, sic nec ex discontinuatione partium vniuersi destrui debent partes eius, licet ipsummet destrueretur: nec ad nostram conclusionem necessarium est quod possit dari vacuum manente vniuerso, sed sufficit, quod possit dari quomodocumque.

Respondeo secundo negando subsumptum, quia quamuis aër expelleretur ex schola, nullo alio corpore accedente, partes vniuersi essent continuæ mediate vel immediate, vt patet, quia parietes continuarentur inter se, & cum aëre, & aliis corporibus vniuersi extra se positis.

7 *Obiicies quarto,* Latera illa essent & non essent distantia: essent quidem, vt supponitur, non essent autem, quia nihil mediaret inter illa.

Respondeo negando sequelā pro secunda parte, ad cuius probationem dico, posse distare illa absque aliquo medio positio interiacente, modo sic se habeant, vt absque recessu à loco suo possint poni medium positum inter illa.

Obiicies quinto, sequeretur quod daretur locus, & non daretur; daretur quidem, quia vacuum dicitur esse locus non repletus corpore: non esset autem, quia locus formaliter dicit respectum ad locatum, tum autē nihil esset locatum in illo loco: ergo non esset locus.

Respondeo distinguendo sequelā: sequeretur, quod daretur locus fundamentaliter, id est superficies apta fundare respectum, à quo constituitur formaliter in esse loci, & non daretur talis locus, nego sequelam: aut sequeretur quod

A a a daretur